

Vec C-581/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

21. september 2023

Vnútroštátny súd:

Hof van beroep te Antwerpen

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

13. september 2023

Odvolaťka:

Beevers Kaas BV

Odporkyne:

Albert Heijn België NV

Koninklijke Ahold Delhaize NV

Albert Heijn BV

Ahold België BV

Vedľajšia účastníčka konania:

B.A. Coöperatieve Zuivelonderneming Cono

Predmet konania vo veci samej

Konanie vo veci samej sa týka odvolania proti rozsudku z 9. júla 2021, ktorý v zrýchlenom konaní vydal Voorzitter van de ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen (predseda obchodného súdu Antverpy, oddelenie Antverpy, Belgicko) a ktorým bola zamietnutá žaloba spoločnosti Beever's Kaas BV o zdržanie sa konania podľa článku VI.104 Wetboek van economisch recht van 28 februari 2013 (Hospodársky zákonník z 28. februára 2013) ako nedôvodná z dôvodu údajnej účasti odporčiek na porušovaní zmluvy.

Predmet a právny základ návrhu

Návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ sa týka výkladu článku 4 písm. b) bodu i) nariadenia Komisie (EÚ) č. 330/2010 z 20. apríla 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov (ďalej aj „nariadenie č. 330/2010“), v ktorom je stanovená podmienka paralelného uloženia. Vnútroštátny súd sa svojimi otázkami chce dozvedieť, či zmluva o výhradnej distribúcii, o ktorú ide v konaní vo veci samej, typický príklad vertikálnej dohody v zmysle nariadenia č. 330/2010, spĺňa požiadavku paralelného uloženia, ktorá vyžaduje, aby dodávateľ chránil svojho výhradného distribútora pred aktívnymi predajmi na výlučne pridelenom území zo strany všetkých ostatných kupujúcich v Európskom hospodárskom priestore.

Prejudiciálne otázky

1. Môže sa podmienka paralelného uloženia podľa článku 4 písm. b) bodu i) nariadenia Komisie (EÚ) č. 330/2010 z 20. apríla 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov považovať za splnenú a dodávateľ, ktorý spĺňa ostatné podmienky tohto nariadenia, teda môže právne účinným spôsobom zakázať aktívne predaje jedným z jeho kupujúcich na území, ktoré bolo výlučne pridelené inému kupujúcemu, ak je to založené iba na konštatovaní, že ostatní kupujúci aktívne nepredávajú na tomto území? Inými slovami: má sa existencia dohody, ktorá zakazuje aktívne predaje medzi týmito inými kupujúcimi a dodávateľom, považovať za dostatočne preukázanú len na základe samotného konštatovania, že títo ostatní kupujúci aktívne nepredávajú na území, ktoré im bolo výlučne pridelené?

2. Môže sa podmienka paralelného uloženia podľa článku 4 písm. b) bodu i) nariadenia Komisie (EÚ) č. 330/2010 z 20. apríla 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov považovať za splnenú a dodávateľ, ktorý spĺňa ostatné

podmienky tohto nariadenia, teda môže právne účinným spôsobom zakázať aktívne predaje jedným z jeho kupujúcich na území, ktoré bolo výlučne pridelené jednému kupujúcemu, ak získa súhlas ostatných svojich kupujúcich iba vtedy, ak a keď sa chystajú uskutočniť aktívne predaje na týmto spôsobom výlučne pridelenom území? Alebo je skôr potrebné, aby dodávateľ získal takýto súhlas od všetkých svojich kupujúcich bez ohľadu na to, či sa chystajú uskutočniť aktívne predaje na výlučne pridelenom území?

Citované predpisy práva Únie

Článok 101 ods. 1 a ods. 3 ZFEÚ

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 330/2010 z 20. apríla 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov, článok 4 písm. b) bod i)

Nariadenie Komisie (EÚ) 2022/720 z 10. mája 2022 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov, článok 1 ods. 1 písm. h)

Usmernenia Európskej komisie o vertikálnych obmedzeniach (Ú. v. EÚ C 248, s. 1; ďalej len „usmernenia z roku 2010), bod 25 písm. a) a bod 51

Usmernenia Európskej komisie k vertikálnym obmedzeniam (Ú. v. EÚ C 248, s. 1), bod 122

Citované vnútroštátne predpisy

Wetboek van economisch recht van 28 februari 2013 (Hospodársky zákonník z 28. februára 2013, ďalej len „WER“), článok VI.1 a článok VI.104

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Odvolateľka, spoločnosť Beevers Kaas BV, je v Belgicku výhradným distribútorom syra Beemster, ktorý odoberá od výrobcu, B.A. Coöperatieve Zuivelonderneming Cono (ďalej len „Cono“). Od 1. januára 1993 existuje medzi odvolateľkou a spoločnosťou Cono zmluva o výhradnej distribúcii, v ktorej článku 1.3 sa stanovuje, že odvolateľkine práva výhradnej distribúcie sa vzťahujú na každý predaj syra Beemster odberateľom usadeným v Belgicku a Luxembursku (ďalej len „zmluva o výhradnej distribúcii“).
- 2 Odporkyne pôsobia v sektore supermarketov v Belgicku a v Holandsku. Sú odberateľmi syra Beemster, ktorý Cono vyrába pre trhy mimo Belgicka a Luxemburska.

- 3 Odvolateľka sa domnieva, že obsahom povinnosti, ktorá je pre Cono stanovená v článku 4. 1 zmluvy o výhradnej distribúcii, že počas platnosti zmluvy nebude dodávať tretím osobám v Belgicku alebo Luxembursku žiadny syr pod značkou „syr Beemster“, je zákaz aktívneho predaja, s čím odporkyne nesúhlasia.
- 4 Vzhľadom na to, že sa odvolateľka domnieva, že odporkyne porušujú poctivé trhové praktiky, keď v Belgicku vykonávajú aktivity, ktoré priamo či nepriamo vedú k porušeniu jej práv výlučnej distribúcie podľa zmluvy o výlučnej distribúcii, hoci vedia, že spoločnosť Cono je touto zmluvou viazaná, podala na súde prvého stupňa žalobu o zdržanie sa konania podľa článku VI.104 WER pre účasť tretích osôb na porušení zmluvy, ktorá bola zamietnutá rozsudkom z 9. júla 2021.
- 5 Dňa 30. augusta 2021 podala odvolateľka na vnútroštátnom súde odvolanie proti tomuto rozsudku.
- 6 Dňa 17. decembra 2021 spoločnosť Cono dobrovoľne pristúpila do tohto konania.

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 7 Odporkyne najprv spochybňujú obsah a rozsah zmluvy o výhradnej distribúcii, pričom uvádzajú, že táto zmluva neukladá spoločnosti Cono povinnosť, aby odvolateľku chránila pred aktívnymi predajmi zo strany iných obchodníkov, takže nejde o žiadne porušenie zmluvy, na ktorom by sa ako tretia strana mohli podieľať.
- 8 Odvolateľka uvádza, že z článkov 1.3 a 4.1 zmluvy o výhradnej distribúcii sa dá jednoznačne odvodiť, že spoločnosť Cono a ona mali v úmysle ochrániť odvolateľku ako výhradného distribútora v Belgicku a Luxembursku pred aktívnymi predajmi zo strany spoločnosti Cono či iných obchodníkov. Odvolateľka ďalej po tom, ako sa dozvedela o pláne odporkýň prevádzkovať supermarkety v Belgicku, upozornila spoločnosť Cono listom z 20. januára 2011 na jej povinnosť, aby svojim iným zákazníkom, o. i. odporkýňiam, uložila zákaz aktívnych predajov výrobkov, na ktoré sa vzťahuje zmluva o výhradnej distribúcii, v Belgicku alebo Luxembursku. Cono listom zo 14. februára 2011 informovala odporkyne o existencii zákazu aktívnych predajov a o svojej povinnosti uložiť tento zákaz svojim ďalším kupujúcim. Z e-mailov odporkýň adresovaných Cono napokon vyplýva, že zákaz ďalšieho predaja akceptovali.
- 9 Odporkyne zastávajú názor, že zmluva o výhradnej distribúcii nespĺňa podmienky právnej úpravy v oblasti hospodárskej súťaže na odôvodnenie zákazu ďalšieho predaja. V tejto súvislosti odkazujú na článok 101 ods. 1 a ods. 3 ZFEÚ (podľa ktorého sa zakazujú dohody, ktoré majú za cieľ obmedzenie hospodárskej súťaže, resp. tento zákaz sa neuplatní na dohody medzi podnikmi, ktoré prispievajú k zlepšeniu výroby alebo distribúcie tovaru) a na nariadenie o skupinovej výnimke č. 330/2010, podľa ktorého pre určité závažné obmedzenia, ktoré sú predmetom vertikálnej dohody, výnimka neprichádza do úvahy. Žiadna výnimka tak neplatí

pre vertikálne dohody, ktoré sú uvedené v článku 4 písm. b) tohto nariadenia a ide v nich o obmedzenie územia alebo okruhu zákazníkov, na ktorom alebo ktorým môže kupujúci, ktorý je stranou dohody, predávať zmluvné tovary alebo služby, pričom takéto obmedzenie neohraničuje predaje zákazníkov kupujúceho (článok 4 písm. b) bod i)). Odporkyne z toho odvodzujú, že obmedzenie aktívnych predajov musí kumulatívne spĺňať tri podmienky, a to, po prvé, dodávateľ určil výhradného distribútora pre určité územie (alebo určitý okruh zákazníkov), po druhé, predaj zákazníkmi kupujúceho, ktorému bol uložený zákaz aktívnych predajov, nie je obmedzený, a po tretie, výhradný distribútor dodávateľa musí byť chránený pred aktívnymi predajmi na jeho území (alebo jeho okruhu zákazníkov) zo strany všetkých ostatných kupujúcich distribútora v Európskom hospodárskom priestore – takzvaná podmienka paralelného uloženia. Odporkyne tvrdia, že zmluva o výhradnej distribúcii nespĺňa túto poslednú podmienku.

- 10 Podľa odvolateľky sa v článku 4 písm. b) bode i) nariadenia č. 330/2010 nestanovuje žiadna podmienka paralelného uloženia. Nesúhlasí s tým, že výnimka, ktorá sa týka závažného obmedzenia, sa použije iba vtedy, keď sú splnené tieto tri podmienky. Na ochranu pred aktívnymi predajmi, ktorá je upravená v zmluve o výhradnej distribúcii a ktorú má zabezpečiť Cono, na výlučne pridelenom území odvolateľky sa preto vzťahuje výnimka podľa článku 4 písm. b) bodu i) nariadenia č. 330/2010 a predstavuje prípustné obmedzenie hospodárskej súťaže.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu

- 11 Predbežným rozsudkom z 27. apríla 2022 vnútroštátny súd rozhodol v spornom bode týkajúcom sa obsahu a rozsahu zmluvy o výhradnej distribúcii v prospech odvolateľky. Okrem toho prerušil konanie v právnej veci, aby belgická Mededingingsautoriteit (Úrad pre hospodársku súťaž, Belgicko; ďalej len „BMA“) požiadal o jeho písomné stanovisko k otázke, či je zmluva o výhradnej distribúcii zlučiteľná s právom hospodárskej súťaže.
- 12 BMA sa domnieva, že na to, aby mohli byť právne účinným spôsobom obmedzené aktívne predaje, musí byť splnená podmienka paralelného uloženia. Táto podmienka sa totiž musí vykladať vo svetle pojmu „dohoda“ v zmysle predpisov v oblasti hospodárskej súťaže, predovšetkým článku 101 ZFEÚ a článku IV.1 WER, z čoho vyplýva, že konsenzus vôle a existenciu výslovného alebo konkludentného súhlasu obchodníkov, pokiaľ ide o pokyny dodávateľa, možno vyvodiť zo správania strán (faktické dodržiavanie).
- 13 Vnútroštátny súd konštatuje, že odvolateľka preukázala, že odporkyne prinajmenšom konkludentne súhlasili so zákazom aktívnych predajov, nemožno však preukázať, že všetci ostatní predajcovia výslovne súhlasili s týmto zákazom. Pritom treba v tejto súvislosti upozorniť na to, že z nariadenia č. 330/2010 ani z usmernení z roku 2010 nevyplýva, akým spôsobom musí dodávateľ informovať

svojich ostatných odberateľov o zákaze aktívnych predajov, a ani to, akým spôsobom títo odberatelia musia so zákazom súhlasiť.

- 14 Podľa názoru BMA môže vnútroštátny súd konkludentný súhlas so zákazom aktívnych predajov ostatnými predajcami odvodiť z jednoduchej skutočnosti, že žiadny z týchto predajcov nepredáva v Belgicku výrobky Beemster, ktoré odoberá od spoločnosti Cono. Odporkyne majú v tejto súvislosti iný názor a uvádzajú, že konkludentný súhlas existuje iba v prípade, keď sa preukáže, že všetci predajcovia schválení v danom čase boli v čase udelenia práva na výhradnú distribúciu odvolateľke informovaní o stratégii spoločnosti Cono, že výrobky Beemster pochádzajúce z Holandska sa nemajú aktívne predávať v Belgicku, a že boli všetci požiadaní, aby ju rešpektovali.

PRACOVNÝ DOKUMENT